

bek voltak ők, mint művészek! Tipusok voltak, a tősgyökeres magyarság varázserejű típusai, akik játékkukkal, nőtáikkal magyarra és nem magyarra ellenállhatatlanul hatottak. Külön-külön is nagyszerű volt mindegyik, de együtt tökéletes művészi egységet alkottak. „Egymásra féltékenyek nem lehetnek — írja róluk a Fővárosi Lapok bírálója — mert a tapsok, melyeket az egyik kap, a másikat épp úgy megilletik.”

A népszínmű szerepek mellett Tamássy örömmel vett részt a klasszikus műsorban is. „Coriolanus”-ban például az egyik polgárt játszott a s ebben a kis szerepben ezzel az egy mondatával: „hadd legyen hát konzul!”, tapsra ragadta a közönséget. Amikor a Népszínház — 1875 okt. 15-én — megnyílt, Tamássyt is oda akarták szerződtetni, de Tamássy szerződése végéig megmaradt a Nemzeti Színháznál s csak azután ment át kénytelen-kelletlen a Népszínházhoz, ahol 1876 április 21-én lépett fel először. Első fellépései a „Tündérlak Magyarhonban” volt kitűzve, de Blaháné közbejött betegsége miatt a „Csikós”-t rántották elő. Tamássy Blahánéval együtt természetesen itt is kedvence volt a közönségnek, a Népszínház műsora azonban csak részben volt inyre való, mert ez az izig-vérig magyar művész az operett semmire sem becsülte, úgy, hogy azokban soha nem is játszott. 1881 októberében meg is vált a Népszínházról s vidéki vendégekörútra indult. Azonban 1883-ban mégis csak visszatért s azután mindvégig a Népszínház tagja maradt. 1887 június 16-án a „Betyár kendője” előadása előtt öltözőjében szélhűtés érte s a leg gondosabb gyógykezelés ellenére jobb oldala teljesen megbénult. Az egykor daliás népszínműénekes mint élőhalott tengette életét csekély nyugdíjából s abból a 300 frtnyi évi segélyből, amit a kormány 1891-ben szavazott meg neki. Közben egyre várta a javulást, hogy újra színpadra léphessen, de a javulás sehogyan sem akart bekövetkezni. A halál megváltás volt számára. Koporsójánál Szirmai Imre búcsúztatta. Egyszerű márvány síremlékét a kerepesi temetőben 1893 nov. 1-én leplezték le.

Tamássy a magyar színpadnak egyik legsajátosabb, eredeti jelensége volt. Tagbaszakadt, daliás alakja, dacos szép magyar feje, tüzes szemének szilaj tekintete már külsőleg is a magyar pusztai fiainak ábrázolására predesztinálta. De nemcsak testben, hanem lélekben is tüzes magyar volt ő. S ha elődjét — Fűredi Mihályt — megillette „a népdalok hőse” elnevezés, Tamássyt is méltán nevezték a „puszták fiá”-nak. („Énekel, dalol úgy, mintha az igazi alföldi csikóst hallanók” írja első fellépéskor Vadnay.) Szilaj lényében sok drámai erő volt, de épp annyi daliás humor is. Tudott megatni, félelmetes lenni, de tudott kacagást és büszke örömet is kelteni. Mert büszke volt magára a magyar, ha Tamássyt látta.

Minden szerepe élt s eredeti zamat-tal előadott nótáit a lehetőség szerint mindig beleillesztette a cselekvénybe. Főbb szerepei voltak: Gergely (Szökött katoná), Andris bojtár (Csikós), Sobri (Két pisztoly), Baczúr Gazsi (Pelekesi nótárius), Sugár Laci (Vén bakancsos), Gyuri Bandi (Betyár kendője) Göndör Sándor (Falu rossza), Miklós (Tolonc), Gyuri (Tündérlak Magyarhonban), Virág Marci (Huszárcsiny), Jenő (Strike), Csillag őrmester (Piros bugyelláris), Sajgó András (Vereshaju), Aba András (Felhő Klári), Reno János (Egy katonatörténete) stb. stb. Ősi tehetség volt. Nem tanította senki. És mégis tudott mindent. Mert a lelkében isteni szikra égett. (Pataki József.)

Tamássy Miklós, az állami színházak szcenikai felügyelője, sz. 1881-ben, Debrecenben. A festőművészeti Akadémia elvégzése után, 1906-ban tartja első kiállítását a Nemzeti Szalonban. Kitüntetések kap többek között a sanfranciskói nemzetközi kiállításon, (ezüst érem), és 1908-ban, a londoni nemzetközi kiállításon (arany érem). A M. Kir. Operához 1904-ben szerződik, mint szcenikai felügyelő. Közben a Phönix filmgyárnál működik, mint diszlettervező és szcenikai vezető, ahol az akkori összes filmek diszleteit tervezi. (99-es, Az Ördög, Árendás zsidó, Judás, Skorpió, stb.) 1907-1920-ig, több évi munka